

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Inspektorát v kraji Vysočina - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

**Střední odborná škola a Střední odborné učiliště dopravy
a služeb, Nové Město na Moravě, Na Bělisku 295**

Na Bělisku 295, 592 31 Nové Město na Moravě

Identifikátor školy: 610 250 523

Termín konání orientační inspekce: 6. – 13. květen 2002

Čj.	115 131/2002-11108
Signatura	ok5zv512

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Škola je samostatný právní subjekt, příspěvková organizace, zřizovatelem je kraj Vysočina. Sdružuje střední odbornou školu, střední odborné učiliště, domov mládeže a školní jídelnu. Zajišťuje komplexní, teoretickou i praktickou výuku 399 žáků v 17 třídách v souladu s platným rozhodnutím o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení.

Současně vyučované studijní a učební obory:

- 64-42-M/030 Management dopravy, pošt a telekomunikací
- 63-41-M/006 Obchodně podnikatelská činnost
- 37-41-L/009 Operátor provozu a ekonomiky dopravy
- 37-52-H/001 Železničář
- 31-58-H/003 Krejčí - dámské oděvy
- 36-52-H/001 Instalatér
- 36-57-H/001 Malíř
- 37-41-L/505 Dopravní provoz - železniční doprava a přeprava - dálkové nástavbové studium

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Český jazyk a literatura

Výuka je realizována prostřednictvím dvou plně kvalifikovaných pedagogických pracovníků. Hodinová dotace předmětu ve všech třídách odpovídá schváleným učebním plánům, učivo jednotlivých ročníků je zpracováno v tematických plánech. Rozvržení učiva literatury do tematických celků a výuka literární části v tříletých učebních oborech není v souladu s platnou učební osnovou. Oba učitelé byli po stránce odborné a věcné na výuku dobře připraveni. Organizační a metodické vedení hodin bylo rozdílná.

Ve školní knihovně převažují starší tituly beletrie, učitelé mají k dispozici dostatek odborné i pedagogické literatury. Sledované vyučovací hodiny probíhaly v kmenových učebnách s vhodným nábytkem a potřebnou didaktickou technikou, která byla účelně využívána pouze v jejich menší části. Žáci pracovali s učebnicemi a s namnoženými textovými materiály. Další názorné pomůcky a jazykové příručky byly používány minimálně.

Hospitované hodiny měly v závislosti na stylu výuky jednotlivých vyučujících rozdílnou úroveň. V polovině hodin byly kromě vědomostí žáků rozvíjeny klíčové dovednosti jako schopnost kultivované komunikace v mluveném i psaném projevu, schopnost interpretovat odborný i umělecký text, aktivně a logicky uvažovat a samostatně zařadit nové učivo do systému vědomostí. Třebaže převažovaly frontální metody výuky s omezenou diferenciací učiva, organizace hodin vytvářela prostor pro uspokojování potřeb jednotlivců. Přiměřeným střídáním činností docházelo k přirozené relaxaci. Žáci průběžně vypracovávali dlouhodobé tvůrčí úkoly – referáty z individuální četby a seminární práce. V hodinách byli vhodně motivováni, pracovali se zájmem, z jejich výkonů bylo patrné velmi dobré zvládnutí probrané látky. Zájem o předmět dokládají četné literární pokusy, některé jsou zveřejňovány ve školním časopise.

V hodinách nebyl kladen dostatečný důraz na těžiště výuky předmětu stanovené osnovami – rozvoj vyjadřovacích schopností a nácvik dovednosti přijímat text včetně jeho porozumění a interpretace. Převažoval transmisivní styl výuky – výklad učitele doplněný řízeným rozhovorem, při kterém aktivně spolupracovala pouze část žáků. Jejich samostatná tvůrčí činnost byla omezená, jen ojediněle měli příležitost k souvislému mluvenému projevu. V průběhu individuálního zkoušení nebyli žáci efektivně zaměstnáni, což snižovalo účelnost využití časového prostoru. Nízká variabilita vyučovacích metod vedla k určité jednotvárnosti vyučovacího procesu. Výuka byla vedena odborně správně, ale s malou názorností.

Oba vyučující průběžně ověřovali zvládnutí a pochopení látky, výkony žáků hodnotili, četnost klasifikace odpovídala charakteru předmětu. Schopnost sebehodnocení nebyla ve sledovaných hodinách zpravidla rozvíjena. Skupinové a kooperativní aktivity učitelé při výuce nezařazovali.

Ve sledovaných hodinách převažovaly pozitivní interakční vztahy. Nežádoucí projevy žáků nebyly zaznamenány.

Česká školní inspekce hodnotí průběh výuky českého jazyka a literatury celkově jako průměrný.

Anglický jazyk, konverzace v anglickém jazyce

Část sledovaných hodin odučil vyučující se vzděláním odpovídajícím legislativním podmínkám odborné a pedagogické způsobilosti a část učitelka bez požadovaného vzdělání. Jejich bezprostřední příprava byla promyšlená včetně zajištění nakopírovaných rozšiřujících cvičení, textů písniček, větných skládanek a jiných písemných materiálů. Absence potřebné kvalifikace zásadním způsobem neovlivnila kvalitu výchovně vzdělávacího procesu.

Týdenní časové dotace jsou v souladu s učebními plány. Členění učiva do jednotlivých ročníků koresponduje s časově rozvrženými tematickými plány, které společně s používanými učebnicemi respektují kontinuitu učební látky a plnění učebních osnov. V posledních dvou ročnících žáci střední odborné školy mají možnost zdokonalovat komunikativní dovednosti ve volitelném předmětu konverzace v anglickém jazyce.

Výuka probíhala převážně v jazykové učebně vybavené audiovizuální technikou, keramickou tabulí, nástěnnými gramatickými přehledy, mapami anglicky mluvících zemí i informativními nástěnkami. Menší část hodin se uskutečnila v běžných kmenových třídách. Výukové prostory vyhovují psychohygienickým požadavkům, zvláště jazyková učebna byla esteticky upravená s výzdobou motivačně zaměřenou pro jazykové vzdělávání. Žáci pracovali s vhodnými učebnicemi, pracovními sešity, slovníky a dalšími zdroji informací v podobě namnožených doplňkových listů, vhodně byly používány audionahrávky. Sbírká pomůcek má dostatečné množství studijního materiálu a je průběžně doplňována.

Hospitované hodiny měly jasnou strukturu se zřetelně stanovenými výukovými cíli, k nimž směřovaly veškeré prováděné činnosti. Frontální styl práce vyučující kombinovali se samostatnými, párovými i týmovými aktivitami. Rozvíjeli techniky podporující pamětné zvládnutí učiva, využívali soutěživé prvky, sledovali návaznost a podporovali tvorbu komplexnějších vědomostí a dovedností. Dbali na správnou výslovnost a větnou intonaci, organizační pokyny prezentovali převážně v příslušném jazyce. Jazykový projev i věcná interpretace učiva dokládaly jejich kvalitní jazykovou úroveň. V průběhu některých hodin však nebyl kladen důraz na žádanou diferenciaci výuky a rozvoj komunikativních dovedností. V závěru občas docházelo k časovému deficitu, v těchto hodinách nezbyval prostor na shrnutí učiva, hodnocení práce žáků a splnění vyučovacího cíle.

Ve většině hodin učitelé uplatňovali vstupní motivaci s využitím mezipředmětových vztahů,

zařazovali reálie anglicky mluvících zemí a využívali životní zkušenosti žáků. V části hodin se objevovalo pozitivní posilování pochvalou a kladným hodnocením. Výchozí znalosti a dovednosti prověřovali frontálním opakováním i individuálním zkoušením. Při numerickém hodnocení chybělo dostatečné zhodnocení výkonu i zdůvodnění klasifikace. Podpora sebereflexe žáků byla zaznamenána pouze ojediněle.

Výuka se uskutečňovala v podmínkách příznivých interakčních vztahů a dohodnutých pravidel založených na vzájemném respektu, důvěře a spolupráce.

Průběh výuky anglického jazyka a konverzace v anglickém jazyce je hodnocen jako velmi dobrý.

Matematika

Výuka matematiky probíhala v souladu se schválenými učebními plány a učebními osnovami. Časové a tematické plány odpovídají osnovám, zajišťují návaznost učiva mezi jednotlivými ročníky.

Všechny hodiny matematiky jsou vyučovány učiteli s odbornou a pedagogickou způsobilostí. Výuka probíhala v kmenových třídách s průměrnou estetickou úrovní.

Struktura sledovaných hodin odpovídala výukovým cílům, organizační pokyny respektovaly aktuální stav a složení třídy. Při motivačním působení na žáky využívali vyučující aplikace osvojených vědomostí a dovedností při řešení praktických úloh. Prvky vstupní motivace používali spíše ojediněle. Poskytovali žákům pomoc a bezprostřední kontrolou také účinnou zpětnou vazbu.

Typickým rysem organizace výuky ve všech třídách bylo dominantní postavení učitele s výrazným zastoupením frontálních metod, pouze s občasným začleňováním individuálních činností žáků. Nevyužity zůstaly možnosti týmového přístupu k řešení úkolů. Při výkladu nové látky prokládaném rozhovorem a diskusí vedli učitelé žáky k rozvoji logického myšlení a správnému vyjadřování. Prováděli analýzu chyb. Didaktickou techniku, prostředky podporující názornost výuky a další zdroje učebních informací uplatňovali jen v menším počtu hodin. Žáci měli většinou k dispozici sbírky úloh a matematické tabulky, učebnice využívali ojediněle.

Výkon žáků byl hodnocen slovně i klasifikačními stupni. Výuka byla vedena odborně a věcně správně. Studijní znalosti žáků jsou pravidelně ověřovány pomocí písemných prací, které vyučující opravují a hodnotí.

Organizace vyučování probíhala podle dohodnutých a respektovaných pravidel. Sledované hodiny se vyznačovaly pozitivními interakčními vztahy, příkladnou kázní žáků, jejich aktivitou a zájmem.

Česká školní inspekce hodnotí průběh vzdělávání v matematice jako velmi dobrý.

Fyzika, informační technologie

Časové dotace sledovaných předmětů jsou v souladu se schválenými učebními plány, obsah probíraného učiva korespondoval s osnovami.

Odborná a pedagogická způsobilost jednotlivých vyučujících odpovídá platným předpisům. Perspektivní příprava na vyučování byla dobrá, bezprostřední příprava a organizace vyučovacích hodin zvláště ve fyzice byly zaměřeny převážně na kognitivní výsledky.

Hospitované hodiny fyziky probíhaly v kmenových třídách. Minimální materiální vybavení negativně ovlivnilo možnost využití didaktické techniky, zařazení demonstračních pokusů a prezentaci názorných pomůcek. Žáci měli k dispozici převážně texty vytvořené vyučujícími,

učebnice a některé další zdroje učebních informací.

V organizaci vyučovacích hodin byly nejvýrazněji zastoupeny frontální vyučovací metody se zaměřením na zvládnutí učiva všemi žáky. Výuka celkově postrádala vyšší míru prvků aktivního učení – řešení problémů, tvořivé myšlení a kooperativní činnosti. Pozitivně je hodnocena její věcná a odborná správnost.

Teoretická část vyučování předmětu informační technologie probíhala v kmenové třídě, praktická část v odborné pracovně výpočetní techniky s potřebným materiálním zázemím. Výpočetní technikou s nutným softwarem jsou vybaveny kabinety a kanceláře, knihovna domova mládeže a učebna pro výuku techniky administrativy.

Vyučování bylo zaměřeno na ovládání výpočetní techniky s využitím textového editoru operačního systému Windows a Internetu. Žáci mohli pracovat samostatně individuálním tempem, měli prostor pro alternativní postupy při řešení úkolů.

Vstupní motivační metody byly ve sledovaných hodinách obou předmětů využity jen ojediněle, zhodnocení výkonu žáků a splnění cíle hodiny většinou chyběly.

Výuka probíhala v klidné pracovní atmosféře, která se vyznačovala příznivými interakčními vztahy. Žáci dobře plnili zadávané úkoly a uplatňovali dříve získané návyky při samostatné práci.

Průběh výuky fyziky a informační technologie je hodnocen jako průměrný.

Ekonomika, účetnictví

Výuku zajišťují dva učitelé, jejichž kvalifikace odpovídá platným předpisům a jedna vyučující pouze s odbornou způsobilostí. Přidělené hodinové dotace obou předmětů odpovídají učebním plánům, učivo probírané ve sledovaných hodinách korespondovalo s osnovami. Bezprostřední příprava na výuku po stránce obsahové byla kvalitní. V části hodin věnovali učitelé menší pozornost oblasti organizace práce z hlediska užitých forem a metod.

Vyučovací hodiny probíhaly v kmenových učebnách. Materiálně technické vybavení školy pro ekonomiku a účetnictví má průměrnou úroveň. V části hodin byla zařazena práce s učebnicemi nebo s kopírovanými textovými materiály. Didaktickou techniku (zpečtný projektor) využil vyučující v jedné sledované hodině.

Při výuce pedagogičtí pracovníci uplatňovali téměř výhradně frontální metody činnosti, především výklad doplněný zápisem, řízený rozhovor, společné nebo individuální řešení příkladů. Zřídka vycházeli ze samostatné práce žáků a z ní společně vyvozených závěrů. V části hodin nebyl efektivně využit čas zejména z důvodu dlouhého individuálního zkoušení, při kterém nebyla třída zaměstnána. Odborná úroveň probíraného učiva odpovídala učebnímu nebo studijnímu oboru – schopnostem a praktickým potřebám žáků. Ti byli ve většině hodin vedeni k aktivnímu logickému myšlení a k aplikaci sdělených poznatků.

Při výuce většinou chyběla vstupní motivace. Učitelé motivovali žáky soustavným spojováním teoretického obsahu učiva s jeho praktickým využitím. Pochopení probírané látky průběžně ověřovali. Podpora vzájemného hodnocení výkonů žáků a sebehodnocení byla omezená. V závěru části hodin nezbyl prostor pro shrnutí probraného učiva a pro zhodnocení splnění cíle hodiny.

Výuka probíhala v prostředí vzájemného respektu. Žáci se chovali ukázněně. Učitelé jim většinou poskytovali prostor pro vyjádření názoru, jen málo však podporovali rozvoj komunikativních dovedností. Skupinová ani týmová práce nebyla v hospitovaných hodinách zaznamenána.

Průběh výuky předmětů ekonomika a účetnictví je hodnocen jako průměrný.

Odborné předměty - obchodní provoz, železniční provoz, osobní přeprava, přeprava a zasilatelství, plynárenství, oděvní technologie

Časová dotace pro jednotlivé předměty byla v souladu se schválenými učebními plány. Výuka probíhá podle tematických plánů učiva zpracovaných vyučujícími podle platných osnov. Plánované cíle odpovídaly zásadě spojení teorie s praxí. Pedagogové při přípravě berou v úvahu návaznost učiva a souvislosti s ostatními předměty, především s odborným výcvikem. Jejich odborná a pedagogická způsobilost je ve většině hodin plně využívána, což se pozitivně odráží v kvalitě výuky. Učitelé respektovali psychohygienické zásady, dokázali členit učební činnosti žáků a zvolit odpovídající tempo výuky.

Učebny mají průměrnou estetickou úroveň. Pro většinu předmětů chybí vhodné učebnice, takže kromě vlepování namnožených textů a obrázků z odborné literatury do sešitů je prováděn časově neefektivní zápis učiva. V průběhu hodin byl kladen důraz na aktualizaci probírané látky a často uváděny příklady z praxe.

Struktura hodin odpovídala stanoveným cílům. Převládal frontální způsob výuky, organizace většiny hodin nedávala prostor pro individuální ani skupinové aktivity žáků. Probírané učivo vhodně navazovalo na úvodní motivační opakování nebo zkoušení. Dialogové otázky učitelů během výkladu umožňovaly ověřit pochopení vztahů a souvislostí. Při zadávání úkolů byla respektována zásada přiměřenosti.

Opakování učiva a zkoušení mělo návaznost na probírané učivo, hodnocení a klasifikaci učitelé zdůvodňovali. Učitelé respektovali osobnost žáků. Vyšší úroveň spolupráce při skupinové výuce a komunikace mezi žáky a vyučujícím byla zaznamenána v omezeném počtu sledovaných hodin. Verbální i neverbální komunikace pedagogů byla velmi dobrá.

Průběh výuky sledovaných odborných předmětů je hodnocen jako velmi dobrý.

Odborný výcvik

Členění učiva do jednotlivých ročníků odborného výcviku ve sledovaných učebních skupinách odpovídá schváleným učebním dokumentům. Provedené úpravy týdenní hodinové dotace v učebních plánech u dvou učebních oborů neodpovídají schváleným učebním dokumentům. Kontinuita výuky mezi ročníky je organizačně zajištěna a sledována v přeřazovacích plánech. Výukové cíle respektují zásadu spojení teorie s praxí. Většina mistrů odborné výchovy dosáhla svým vzděláním a praxí odbornou i pedagogickou způsobilost.

Prostory školních dílen pro praktickou výuku jsou vhodně vybaveny, každý žák má své pracovní místo. Používané stroje a nářadí byly v průběhu sledované části učebního dne účelně využívány. Potřebný materiál měli žáci k dispozici v dostatečném množství a sortimentu. Počty žáků v učebních skupinách odpovídají platné právní normě. Rozvrh učebního odpovídá psychohygienickým zásadám.

Odborný výcvik je organizován skupinovou i individuální formou. Struktura učebního dne odpovídala věku žáků a výukovým cílům. Výběr, sled a množství předávaných informací v instruktážní části byly přiměřené náročnosti učiva a specifickým podmínkám učebních úkolů. V průběhu učebního dne mistři odborné výchovy nebo instruktoři průběžně sledovali kvalitu práce a pracovní postupy žáků, které byly pravidelně hodnoceny. Žáci byli vedeni k sebekontrolě a odpovědnosti. Po ukončení nácviku dovedností daných tematických celků jsou zadávány a vyhodnocovány souborné práce.

Dohodnutá pravidla jednání jsou všem zúčastněným známa, akceptovaná a respektovaná. Komunikace je založena na vzájemné důvěře. Byl pozorován pozitivní vztah žáků k výuce.

Průběh výuky odborného výcviku je hodnocen jako velmi dobrý.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ve sledované oblasti

Plánování a příprava výuky, personální podmínky a motivace žáků jsou hodnoceny jako průměrné. Materiální a psychohygienické podmínky, organizace forem a metod výuky, účinnost a způsob hodnocení žáků, úroveň spolupráce a komunikace mezi žáky a pedagogy jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh vzdělávání je v souhrnu hodnocen jako velmi dobrý.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Koncepční záměry jsou stanoveny pro období 2002–2004. Při jejich tvorbě ředitel vycházel z vyhodnocení předchozí koncepce, analýzy materiálně technických podmínek školy, z rozboru pracovních potřeb regionu a zohlednil vzdělávací požadavky současné společnosti. Po projednání návrhu se členy vedení a ostatními pracovníky vymezil základní směry dalšího rozvoje školy ve třech oblastech - pedagogické, provozní a kulturně sportovní. V oblasti pedagogické mezi prioritní cíle patří další vzdělávání pedagogických pracovníků, zkvalitnění činnosti metodických komisí, zvýšení nabídky volnočasových aktivit, vytváření pozitivních interakčních vztahů mezi učiteli a žáky. V oblasti provozní směřují hlavní záměry ke zlepšení pracovních i studijních podmínek, vybavenosti kvalitní výpočetní technikou a vybudování informačního centra. Kulturně sportovní oblast zahrnuje organizace soutěží, turnajů, kulturní a aktivní pohybové vyžití žáků. Úkoly pro jednotlivé úseky jsou rozpracované do období dvou školních let do roku 2003.

V návaznosti na dlouhodobé plánování jsou cíle pro školní rok 2001/2002 rozpracované v pedagogicko-organizačním zabezpečení. Plánování je dále realizováno prostřednictvím dílčích plánů. Mezi ně patří plán kontrolní činnosti ředitele školy, plány kontrolní činnosti vedoucích jednotlivých úseků, plán výchovného poradenství, minimální preventivní program a plán dalšího vzdělávání pracovníků.

Vedení školy umožňuje účast všech pracovníků na formování cílů a na určení způsobu jejich realizace. Koncepci školy podporuje zřizovatel, zákonní zástupci žáků jsou s plánovanými činnostmi pravidelně seznamováni na schůzkách rodičů. Kontrola plnění dílčích úkolů probíhá kontinuálně na týdenních poradách řídicích pracovníků, měsíčních schůzkách poradního sboru rozšířeného o zástupce odborů, měsíčních poradách učitelů i jednáních pedagogické rady. Ředitel tak získává důležité zpětnovazební informace. Dlouhodobé, střednědobé i operativní plánování vychází z potřeb a podmínek školy, je funkční a reálné.

Výuka probíhá podle schválených učebních dokumentů. Pro jednotlivé předměty vyučující zpracovali tematické plány. Z volitelných předmětů žáci mohou navštěvovat konverzaci v anglickém i německém jazyce, cvičení z matematiky a nepovinný předmět sportovní hry. Zájmovou činnost nabízí program domova mládeže.

Pro žáky s poruchami učení nejsou zpracované individuální plány ani nebylo zaznamenáno jejich zohledňování v průběhu výchovně vzdělávacího procesu.

Organizace výchovně vzdělávacího procesu a provozu školy vychází z organizačního řádu, který specifikuje právní postavení, vymezuje předmět činnosti a organizační strukturu školy včetně systému podřízenosti pracovníků. Jejich kompetence konkretizují individuální náplně práce. Škola je rozdělena na úsek teoretického vyučování, odborného výcviku, výchovy mimo vyučování, úsek ekonomiky, provozu a stravování. Vzhledem k její velikosti umožňuje tato organizační struktura operativní a účinné řízení.

K rozšířenému vedení patří kromě ředitele jeho zástupce (statutární) pro teoretickou výuku,

zástupce ředitele pro ekonomický úsek, dva vrchní mistři odborné výchovy, vedoucí vychovatel domova mládeže a personální pracovnice. Tito zaměstnanci tvoří spolu s dvěma předsedy odborových organizací poradní sbor, který se schází každý měsíc a vedle pedagogické rady je hlavním metodickým a poradním orgánem ředitele školy. Prostředkem komunikace vedení školy se žáky je studentská rada, jejíž členové (zástupci všech tříd) se pravidelně jedenkrát měsíčně setkávají s ředitelem školy. Z jednání všech výše uvedených orgánů, stejně jako z klasifikačních porad a provozních porad všech zaměstnanců školy jsou pořizovány přehledné a vypovídací písemné záznamy. Činnost metodických předmětových komisí je operativní, bez dokladovaného plánování a průběhu činnosti. Ředitel využívá podnětných připomínek pracovníků i žáků školy, orgánů státní správy, samosprávy i dalších sociálních partnerů.

Organizace výchovně vzdělávacího procesu i provozu školy je konkretizována v pedagogicko-organizačním zabezpečení školního roku 2001/2002 a školním řádu. Pro pedagogické pracovníky je závazný obecně platný pracovní řád. Rozvrh hodin všech tříd respektuje právní normu a vytváří dobré psychohygienické podmínky. Povinná dokumentace školy je vedena na předepsaných tiskopisech. Při kontrole byly zjištěny administrativní nedostatky (přeškrtačování, přelepování, neúplné nebo nesprávné údaje) v třídních knihách a katalogových listech. Část nedostatků byla vedením školy odstraněna v průběhu inspekce. Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2000/2001 je zpracována přehledně a obsahuje relevantní informace.

Vnitřní informační systém školy je zajištěn konáním pravidelných provozních porad, prostřednictvím počítačové sítě směrem k učitelům i žákům, informačními vývěskami a nástěnkami, osobním kontaktem. Zákonným zástupcům žáků poskytuje škola aktuální informace na pravidelných třídních schůzkách, formou zápisů v žákovských knížkách, v případě potřeby písemným nebo telefonickým kontaktem.

Škola pořádá dvakrát ročně den otevřených dveří, pravidelně se zúčastňuje veletrhů vzdělávání regionu Vysočina. O své činnosti informuje veřejnost prostřednictvím regionálního tisku a webových stránek, dále se prezentuje účastí v olympiádách a soutěžích, vydáváním školního časopisu a propagačních materiálů. Žáci připravují kulturní programy pro děti mateřských škol, žáky zvláštní školy a pro hendikepované děti. Vedení navázalo spolupráci se základními školami, pro jejichž žáky je organizováno sportovně kulturní odpoledne a různé informační akce související s nábojem. Škola dále spolupracuje s orgány státní správy a samosprávy a s podniky a firmami zainteresovanými v odborném výcviku žáků.

Operativní řízení školy navazuje na plánování a kontrolu jednotlivých činností. Ředitel školy přenáší mnohé kompetence na svého zástupce, vrchní mistry odborné výchovy a další pracovníky. Členové vedení školy jsou v každodenním kontaktu s pracovníky svých úseků. Iniciativní návrhy, tvořivost a aktivita (zvláště aktivní jsou členové metodické komise jazyků) jsou vítány a podle možností vytvářeny podmínky pro jejich uplatnění. K pozitivnímu vývoji školy je využívána odbornost pracovníků, kteří se zapojili do přípravy soutěží a další mimoučební činnosti. Systém pravidelného hodnocení je vytvořen. Vedoucí úseků připravují návrhy hodnocení pracovníků podle známých a v praxi uplatňovaných kritérií přidělování nenárokových složek platu. Výše mimořádných odměn je řešena aktuálně, finanční odměny jsou přidělovány za práce navíc, zásluhy na přípravě školních akcí a za splnění konkrétního úkolu.

Začínajícím vyučujícím se věnují zkušenější kolegové. Uvádějící učitelé nejsou určeni. Vedení školy podporuje další vzdělávání perspektivních pedagogů. Tři učitelé dokončují vysokoškolské vzdělání, probíhá školení práce s počítači, je využívána nabídka kurzů pedagogického centra.

Ve škole je vytvořen systém vnitřní kontroly vyplývající z organizačního řádu, z plánu kontrolní činnosti a z vlastních pedagogicko-organizačních opatření pro školní rok 2001/2002. Zahrnuje výchovně vzdělávací proces v oblasti teoretického vyučování i odborného výcviku, provozu a hospodaření školy, úseku stravování a domova mládeže. Rozdělení kontrolních kompetencí mezi vedoucí pracovníky je stanoveno písemně v rámci povinností daných pracovním řádem. Každý vedoucí pracovník odpovídá za kontrolu svěřeného úseku.

Kontroly výchovně vzdělávací činnosti jsou zaměřeny na povinnou dokumentaci, plnění učebních plánů, učebních osnov a vlastní kvalitu vyučování, která je zjišťována převážně hospitační činností ředitele školy a jeho zástupce pro teoretické vyučování. Kritéria sledovaná při kontrolních hospitacích, upřesňovaných podle aktuálních potřeb, jsou stanovena na začátku každého školního roku. Z hospitací i ostatních kontrol jsou pořizovány písemné záznamy. Obsahují jednoznačné závěry včetně přijatých opatření. Zjištění jsou s kontrolovanými osobami prokazatelným způsobem projednávána. Předložená dokumentace svědčí o hospitacích prováděných vedením školy a zaměřených na výchovně vzdělávací činnost v oblasti teoretické výuky. Menší účinnost kontrolních mechanismů byla shledána v kontrole správnosti vyplňování pedagogické dokumentace, plnění předepsaných učebních plánů, osnov a náplně činností žáků při odborném výcviku ve smluvních pracovištích.

Pro hodnocení vzdělávacích výsledků žáků v oblasti teoretické přípravy škola využívá rozbor klasifikace, výsledky maturitních i závěrečných zkoušek a odborných soutěží. Důležitou zpětnou vazbu představují poznatky z jednání studentské rady a sdělení řediteli školy s využitím e-mailu.

Sebehodnocení v oblasti všeobecně vzdělávacích předmětů je zajištěno prověrkami Centra pro reformu maturitní zkoušky v Praze.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Česká školní inspekce hodnotí kvalitu, rozsah a účelnost plánování, funkčnost organizačního uspořádání školy a informačních systémů, rozsah a efektivnost vedení, motivování pracovníků a účinnost kontrolních mechanismů jako velmi dobré.

Podmínky vzdělávání jsou hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU VZHLEDEM K ÚČELU JEJICH POSKYTNUTÍ A VZHLEDEM K UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Kontrola využívání rozpočtových prostředků přidělených škole ze státního rozpočtu byla zaměřena na kalendářní období roku 2001. Příspěvek byl na výše uvedené období poskytován do 30. září 2001 prostřednictvím referátu školství Okresního úřadu Žďár nad Sázavou a následně do konce kalendářního roku odborem školství, mládeže a sportu Krajského úřadu kraje Vysočina, který zároveň stanovil závazné ukazatele rozpočtu k 30. listopadu 2001 na mzdové prostředky, ostatní přímé náklady, provozní ONIV a limit pracovníků.

Podíl příspěvku ze státního rozpočtu na celkových neinvestičních výnosech byl 84,96%. Školské zařízení vykazuje za rok 2001 záporný hospodářský výsledek. Důvodem ztráty, jak je uvedeno ve výroční zprávě o hospodaření za rok 2001, byl nedostatek finančních prostředků na pokrytí odpisů investičního majetku. Přidělené rozpočtované prostředky NIV byly zaúčtovány, souhlasí s předloženým výkazem zisků a ztrát Úč ROPO za rok 2001 a bankovními výpisy. Provedenou kontrolou nebyly zjištěny rozdíly. Závazné ukazatele

rozpočtu NIV byly dodrženy.

Škola má zpracovaný vnitřní platový předpis. Zařazení zaměstnanců do platových tříd a stupňů je prováděno v souladu s platnou legislativou. Závazné ukazatele stanoveného limitu prostředků na platy, ostatní platby za provedenou práci a limity zaměstnanců byly dodrženy. Stanovená výše příplatku za vedení, nenárokové složky platu, zvláštní příplatky, další plat a případné změny byly zaměstnancům předem. U nenárokových složek platu tvořily osobní příplatky a odměny 19,64% z vyplacených tarifů, z toho pak osobní příplatky činily 13,34% a odměny 6,30%. Čerpání mzdových prostředků uvedených ve statistickém výkazu o pracovnících a mzdových prostředcích souhlasí s údaji uvedenými v účetnictví.

Ostatní přímé ONIV byly použity v souladu se stanovenou metodikou, a to na úhradu zákonného pojistného, FKSP, nákup učebnic a učebních pomůcek, vzdělávání zaměstnanců, nákup programového vybavení, cestovné a poštovné. Finanční prostředky poskytnuté na ONIV byly dle doložených dokladů čerpány v plné výši k účelu, na které byly rozpočtem přiděleny.

Kontrola FKSP byla zaměřena na jeho tvorbu a čerpání za rok 2001. Byly předloženy zásady pro tvorbu a čerpání fondu, rozpočet FKSP a účetní doklady o platbách a příjmech. Tvorba fondu ve výši 2% z ročního objemu vyplacených platů zaměstnanců byla dodržena. Vypočítané prostředky byly převedeny na samostatný bankovní účet. Tvorba fondu a převod souhlasí s účetní evidencí. Z fondu byly čerpány prostředky především na úhradu stravování zaměstnanců, kulturní činnost, půjčky zaměstnancům a vitamínové preparáty. Kontrolované účetní doklady obsahovaly požadované náležitosti.

Účelové finanční prostředky na DVPP a nájemné byly dle doložených dokladů vyčerpány v plné výši a k účelu, na které byly rozpočtem přiděleny.

Škola vede podvojně účetnictví. Zpracování je prováděno výpočetní technikou. Má vypracovaný účtový rozvrh pro rok 2001. Náklady čerpané ze státního rozpočtu jsou podloženy nákladovými účty v analytickém členění a podle stanovené rozpočtové skladby. Účetní závěrka byla řádně zpracována k 31. prosinci 2001. Porovnáním údajů v účetní závěrce a výkazech se stavy na jednotlivých účtech v hlavní knize, které souvisejí s přidělenými prostředky ze státního rozpočtu, nebyly zjištěny rozdíly. Byla provedena namátková kontrola faktur a pokladních dokladů z hlediska formální správnosti a účetních náležitostí dokladů. Účetnictví je řádně vedeno

Inventarizace je prováděna ve stanovených termínech. Majetek svěřený do péče školského zařízení je řádně označen, evidován a udržován. Jsou zpracovány místní seznamy hmotného a nehmotného investičního majetku a zásob.

Součástí předložené výroční zprávy o hospodaření v roce 2001 je zhodnocení plnění úkolů, závazných ukazatelů a návrhu finančního vypořádání hospodářského výsledku. Přílohu tvoří tabulkové zpracování údajů.

V kontrolovaném období nebyly ze státního rozpočtu čerpány investiční prostředky.

Hodnocení efektivnosti využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k učebním dokumentům

Finanční prostředky přidělené škole v roce 2001 ze státního rozpočtu byly použity v souladu s pravidly hospodaření s rozpočtovými prostředky.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Tematická inspekce zaměřená na ochranu člověka za mimořádných situací

V rámci orientační inspekce byla provedena tematická inspekce zaměřená na realizaci pokynu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k začlenění tematiky ochrany člověka za mimořádných situací do vzdělávacího programu.

Zabezpečení ochrany člověka za mimořádných situací ve škole je delegováno na bezpečnostního technika, který zajišťuje proškolení všech pedagogických i provozních zaměstnanců školy. Vzdělávání žáků v uvedené oblasti je uskutečňováno formou školení, která provádějí třídní učitelé. Celkově je tento systém ve škole funkční, ale konkretizace témat a diferenciací rozsahu učiva do jednotlivých ročníků není optimální. Na základě vyhodnocení zadaných dotazníků žákům lze konstatovat, že jejich teoretické znalosti sledovaného tématu jsou na průměrné úrovni.

Každoročně v červnu je prováděn nácvik evakuace s vymezením konkrétních činností všech pracovníků školy. V rámci integrovaného záchranného systému vedení spolupracuje s ostatními sociálními partnery. Na provedení obměny zastaralého materiálu ve skladu civilní obrany chybí škole finanční prostředky.

Začlenění tematiky ochrany člověka za mimořádných situací do vzdělávacího programu školy a její realizace jsou hodnoceny jako velmi dobré.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Schválené učební dokumenty vyučovaných studijních a učebních oborů,
- tematické plány učiva,
- třídní knihy, katalogy a katalogové listy žáků, deníky evidence odborného výcviku, bezpečnostní školení žáků, žákovské knížky, protokoly o komisionálních zkouškách,
- podkladová inspekční dokumentace, dotazník ředitele před inspekcí,
- dotazníky žáků,
- inventární soupis plánovaného a skladovaného množství materiálu civilní obrany k 31. prosinci 2001 s uvedením počtu zabezpečovaných osob,
- plán hlavních úkolů v oblasti ochrany, bezpečnosti a obrany referátu školství Okresního úřadu ve Žďáře nad Sázavou,
- zpráva o plnění úkolů v oblasti ochrany, bezpečnosti a obrany za rok 2001,
- přehled o prostředcích individuální ochrany ve skladu školy a plán jejich výdeje,
- deník návštěv a kontrol ve skladu civilní obrany školy,
- přehled pracovišť se zvýšeným požárním nebezpečím, požární evakuační plán,
- požární kniha, kniha úrazů,
- pedagogicko-organizační opatření pro školní rok 2001/2002, organizační řád a organizační schéma školy,
- plány kontrolní činnosti ředitele, zástupce pro teoretické vyučování a vrchních mistrů odborné výchovy,
- záznamový arch hospitační činnosti ředitele školy a zástupce ředitele,
- zápisy o provedených kontrolách,

- zápisy z poradního sboru ředitele školy, z jednání vedení školy, z pedagogických rad, z provozních porad, ze schůzí studentské rady,
- koncepční záměry pro období 2002–2004,
- hlavní úkoly pro jednotlivé úseky školy,
- plán dalšího vzdělávání pracovníků,
- plán práce výchovného poradce,
- minimální preventivní program,
- nabídka výchovně vzdělávacích aktivit domova mládeže,
- školní řád,
- písemné práce a sešity žáků,
- výroční zpráva o hospodaření za rok 2001,
- výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2000/2001,
- vnitřní platový předpis,
- čtvrtletní výkaz o pracovnících a mzdových prostředcích,
- kolektivní smlouva na rok 2001,
- zásady FKSP, rozpočet a účetní doklady, směrnice,
- osobní agenda zaměstnanců,
- rozvaha, výkaz V+A, hlavní kniha, pokladní kniha,
- poslední upravený rozpočet za rok 2001,
- směrnice o účetnictví,
- účetní doklady vztahující se k čerpání účelově poskytnutých finančních prostředků,
- inventarizace majetku.

ZÁVĚR

Česká školní inspekce hodnotí průběh vzdělávání jako velmi dobrý, podmínky vzdělávání jsou hodnoceny též jako velmi dobré. Nebylo shledáno neefektivní využití finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu.

Nedostatky uváděné v inspekční zprávě z inspekce provedené v březnu 1998 byly odstraněny.

V době orientační inspekce zaměřené na průběh vzdělávání ve vybraných předmětech a hodnocení podmínek vzdělávání se uskutečnila i tematická inspekce, při které bylo zjištěno, že ve škole je vytvořen systém pro ochranu člověka za mimořádných situací. Realizace a funkčnost systému jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Ing. Vítězslava Kobzová
Členové týmu	PhDr. Dana Musilová
	PaedDr. Olga Drápalová
	Mgr. Jaroslav Hutař
	PhDr. Mgr. Milan Matějů

Další zaměstnanec ČŠI Lubomír Mráček

Ve Žďáru nad Sázavou dne 24. května 2002

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 24. květen 2002-06-11

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Mgr. Ivo Teplý

.....
podpis

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnoticí stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: KÚ kraje Vysočina odbor školství mládeže a sportu Žižkova 57, 587 33 Jihlava	11. červen 2002	169/2002

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Připomínky nebyly podány.